

**QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI**

Magistrat Dr. Neville Camilleri B.A., M.A. (Fin. Serv.), LL.D.

**Il-Pulizija
(Spettur Alexander Paul Miruzzi)
(Spettur Robert Vella)**

vs.

Raymond Borg

Kaz Numru: 850/1999

Illum 16 ta' Novembru 2016

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra l-imputat **Raymond Borg**, ta' erbgha u erbghin (44) sena, iben Joseph u Joan né Vella, residenti 'Lilfred', 8, Telghet ix-Xemxija, San Pawl il-Bahar imwieleed il-Mellieha fis-7 ta' Awwissu 1955 u li għandu l-Karta tal-Identita' bin-Numru 609155(M) akkuzat talli:

1. f'dawn il-Gzejjer, fit-2 ta' Mejju 1999 u fix-xhur ta' qabel b'diversi atti magħmulin fi zminijiet differenti, li jiksru l-istess disposizzjoni tal-ligi u li gew magħmula b'rizzoluzzjoni wahda

appraja ruhu billi dawwar bi profit ghalih jew ghall-persuna ohra minn haga ta' haddiehor li giet fdata jew ikkunsinnata lilu taht titolu illi jgib mieghu l-obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu minnha specifikat għad-dannu ta' Alfen Trading Limited dan bi ksur ta' l-Artikoli 293 u 294 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

2. fl-istess zmien, lok u cirkostanzi b'mezzi kontra l-ligi jew billi għamel uzu ta' ismijiet foloz jew ta' kwalifikasi foloz jew billi inqeda b'qerq iehor, ingann jew billi wera haga b'ohra sabiex igieghel titwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz jew ta' hila, setgha fuq haddiehor, jew ta' krediti immagħarji, jew sabiex iqanqal tama jew biza' dwar grajja kimerika għamel qliegh ta' aktar minn Lm500¹ izda anqas minn Lm1,000² għad-dannu ta' Alfen Trading Limited bi ksur ta' l-Artikoli 308 u 310 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat id-dokumenti esebiti u l-atti processwali kollha.

Rat in-nota tal-Avukat Generali (*a fol. 139*) datata 18 ta' Marzu 2015 li permezz tagħha bagħat lill-imputat biex jigu ggudikat minn din il-Qorti bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali kif mahsub:

- (a) fl-Artikoli 17, 31, 533 tal-Kapitolu IX tal-Ligijiet ta' Malta;
- (b) fl-Artikoli 18, 293³, 294⁴ tal-Kapitolu IX tal-Ligijiet ta' Malta;
- (c) fl-Artikoli 18, 308⁵, 309⁶, 310(1)(a)⁷ tal-Kapitolu IX tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat illi din il-kawza giet assenjata lil din il-Qorti kif preseduta b'digriet datat 30 ta' Gunju 2015 moghti mis-Sinjurija Tieghu l-Prim' Imhallef (*a fol. 145 et seq.*).

¹ Ekwivalenti għal €1164.69.

² Ekwivalenti għal €2329.37.

³ Kif kien qabel l-emendi III.2002.55.

⁴ Kif kien qabel l-emendi III.2002.56.

⁵ Kif kien qabel l-emendi III.2002.62 u XXIV.2014.33.

⁶ Kif kien qabel l-emendi III.2002.63 u XXIV.2014.34.

⁷ Kif kien qabel l-emendi III.2002.64 u XXIV.2014.35.

Rat illi, fis-seduti tal-10 ta' Dicembru 2015 (*a fol. 150*) u tat-3 ta' Marzu 2016 (*a fol. 153*), il-Prosekuzzjoni u d-difiza ezentaw lill-Qorti kif preseduta milli terga' tisma x-xhieda kollha li kienu diga nstemghu minn din il-Qorti kif diversament preseduta qabel din il-kawza giet assenjata lil din il-Qorti kif preseduta.

Rat illi, waqt l-udjenza tat-3 ta' Marzu 2016 (*a fol. 153*), gew moqrija l-Artikoli mibghuta mill-Avukat Generali fit-18 ta' Marzu 2015 (*a fol. 139*), f'liema seduta l-imputat iddikjara li ma kellux oggezzjoni li l-kaz tieghu jigi trattat u deciz minn din il-Qorti bi procedura sommarja.

Semghet, fis-seduta tat-12 ta' Mejju 2016 (*a fol. 154*), lid-difiza teccepixxi l-preskrizzjoni kif indikat f'Nota pprezentata minnha *seduta stante*, liema Nota giet immarkata bhala Dok. "X" (*a fol. 155 et seq.*).

Rat illi, fis-seduta tal-25 ta' Ottubru 2016 (*a fol. 161*), il-Prosekuzzjoni vveralizzat is-segwenti:

"L-iSpettur Robert Vella, wara li n-Nota tad-difiza kif ukoll ikkonsulta mal-Avukat Generali, il-Prosekuzzjoni tiddikjara illi din il-kawza regghet bdiet mill-gdid fid-9 ta' Ottubru 2014.

Illi r-reati indikati fl-akkuza saru f'Mejju 1999 u x-xhur ta' qabel.

Illi 1-ghola piena fl-akkuzi addebitati lill-imputat fl-1999 kienet dik ta' sena prigunerija.

Illi skond l-Artikolu 688 sub Artikolu d tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta l-preskrizzjoni ghar-reati li jgorru sena piena hi dik ta' hames snin.

Illi Artikolu 687 sub-Artikolu 2 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta u cioé li jitkellmu dwar is-sospensjoni tal-preskrizzjoni f'dak iz-zmien li gew addebitati 1-akkuzi tal-imputat ma kienux jezistu.

Illi meta wiehed iqis li mill-1999 sas-sena 2014 ghaddew hmistax-il sena, il-Prosekuzzjoni qed taqbel mad-difiza illi dawn l-akkuzi llum il-gurnata huma preskriitti u ghalhekk qed tirrimetti ruhha għad-decizjoni tal-Qorti”.

Ikkunsidrat

Illi din is-sentenza ser titratta biss l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni tal-azzjoni kriminali sollevata mid-difiza.

Illi l-Qorti tibda billi tinnota li l-ligi tal-preskrizzjoni tolqot is-sustanza ta’ l-azzjoni u mhux l-aspett procedurali tagħha. Tirrigwarda l-fini li l-amministrazzjoni tal-gustizzja tfittex u cioé illi bniedem ma jixx ipprocessat għal xi azzjoni wara trapass twil ta’ zmien meta l-provi li jridu jigu prodotti quddiem il-Qorti jkunu jew intiflu jew gew, per ezempju, offuskati minhabba t-telfien tal-memorja tax-xhieda li jigu prodotti.

Illi l-Qorti tinnota s-segwenti:

- L-imputazzjonijiet addebitati fil-konfront tal-imputat jagħmlu riferenza għal: “*2 ta’ Mejju 1999 u fix-xhur ta’ qabel*”⁸.
- Minkejja li *c-charge sheet* fil-konfront tal-imputat giet ipprezentata fir-Registru tal-Qorti fit-3 ta’ Dicembru 1999 u minkejja li mill-ewwel seduta li nzammet fl-14 ta’ Jannar 2000 (*a fol. 7*) sas-seduta tad-9 ta’ Ottubru 2014 (*a fol. 127*) inzammu diversi seduti fejn, fost l-ohrajn, tressqu l-provi, fis-seduta tad-9 ta’ Ottubru 2014 l-imputazzjonijiet addebitati fil-konfront tal-imputat regħħu inqraw bil-gurament mill-Ufficial Prosekuratur. Dan ifisser li l-kawza regħġet bdiet fid-9 ta’ Ottubru 2014.
- Illi riferenza sejra ssir ghall-piena prevista għar-reati li tagħhom skond l-Avukat Generali għandha tinstab htija fl-imputat. Artikoli 293, 294, 308, 309 u 310(1)(a) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta’ Malta gew kollha emendati permezz ta’ Att Numru III tas-

⁸ *A fol. 1.*

sena 2002. Qabel dahal fis-sehh dan l-Att, il-pieni kienu s-segwenti:

- Artikolu 293 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta kien igorr piena ta' mhux izjed minn disa' xhur;
 - Artikolu 294 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta kien igorr piena ta' minn hames xhur sa sena;
 - Artikolu 308 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta kien igorr piena ta' minn erba' xhur sa sena;
 - Artikolu 309 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta kien igorr piena ta' minn xahar sa tliet xhur.
- Illi Artikolu 688 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta jghid hekk:

“Bla hsara ta' fejn il-ligi tiddisponi xort'ohra, l-azzjoni kriminali taqa' bi preskrizzjoni –
[...]
(d) bl-eħluq ta' ħames snin għad-delitti sugġetti ġħall-pien ta' priġunerija ġħal żmien ta' anqas minn erba' snin u mhux anqas minn sena”
 - Illi Artikolu 687(2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta jghid hekk:

“Iż-żmien ta' preskrizzjoni għar-rigward ta' kull reat kriminali għandu jkun sospiż mill-waqt li imputazzjoni u, jew att ta' akkuża jiġu notifikati lill-persuna akkużata jew imputata sa dak iz-zmien meta tingħata sentenza finali u definittiva fil-proċedimenti li jkunu inbdew bħala riżultat ta' dik l-imputazzjoni jew att ta' akkuża”.

Illi dan is-sub-Artikolu kwotat ma għandux ikollu applikazzjoni ghall-kaz in ezami *stante li* gie introdott b'Att Numru III tas-sena 2002.

Ikkunsidrat

Illi, mehud dan kollu in konsiderazzjoni, il-Qorti ma għandu jibqghalha l-ebda dubju li effettivament l-imputazzjonijiet addebitati fil-konfront tal-imputat huma fil-fatt preskriitti *ai termini ta'* Artikolu 688(d) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta u dana in vista tal-fatt li, kif jirrizulta hawn fuq, ghadda z-zmien previst mil-ligi.

Għal dawn il-motivi, wara li l-Qorti hadet in konsiderazzjoni dak kollu li nghad hawn fuq, inkluz dak li nghad mill-Prosekuzzjoni fis-seduta tal-25 ta' Ottubru 2016 (*a fol. 161*) u dak li nghad mid-difiza fin-Nota tagħha (Dok. "X" - *a fol. 155 et seq.*), wara li rat Artikolu 688(d) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti qieghda tilqa' l-eccezzjoni ta' prosekriżżjoni sollevata mid-difiza u b'hekk tiddikjara l-imputazzjonijiet kollha migħuba fil-konfront tal-imputat bhala preskriitti u konsegwentement estinti.

Dr. Neville Camilleri
Magistrat

Ms. Christine Farrugia
Deputat Registratur